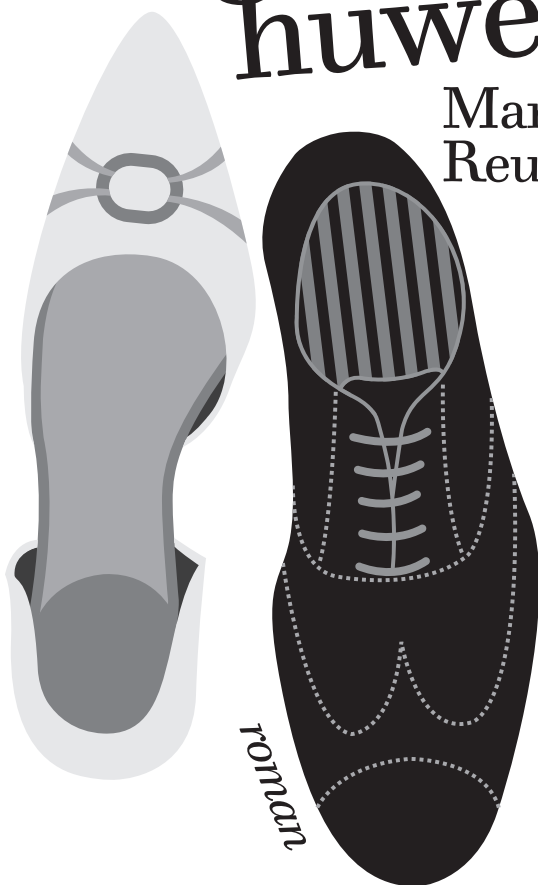

Het Belgisch huwelijk

De Bezige Bij Antwerpen

Het Belgisch huwelijk

Marc
Reugebrink

Voor Hanna

Invitatie

(Wij) — 9

Giorgio

(Max) — 19

Max

(Isabelle) — 33

Isabellebel

(Jean-Luc) — 49

Mathilde

(Max) — 65

Vlaanderen boven

(Giorgio) — 87

Ronny

(Isabelle) — 101

Max

(Liliane) — 119

Intensieve

(Max) — 139

Max

(Isabelle) — 155

Belgitude

(Wij) — 169

I Want You

(Max) — 185

Wij

(Isabelle) — 197

Max & Isabelle

(Wij) — 211

Invitatie

(Wij)

Er is geen enkel liefdespaar dat werkelijk voorbestemd was om tot elkaar te komen — behalve misschien Max Herder en Isabelle Fabry.

Toegegeven, ook dat is niet erg waarschijnlijk. Maar zoals zoveel geliefden het gevoel hebben dat hun liefde altijd al in de sterren geschreven stond, alleen maar omdat zij in de blik van de ander ineens meenden te herkennen wat ze zelf het diepst verlangden, zo kon ook de ontmoeting van Max en Isabelle onmogelijk toevallig zijn. En zoals dat dan gaat, lijkt vanaf dat moment het leven dat aan die ontmoeting voorafging een noodzakelijke omweg te zijn geweest, alsof men al die tijd op elkaar heeft gewacht. Alsof alles in het universum erop gericht was om de beide geliefden samen te brengen waar zij elkaar voor het eerst en voor altijd vonden en omhelsden, in dit geval: op een oude parketvloer van een appartement in Onderbergen in Gent, tussen onuitgepakte verhuisdozen vol boeken, kleren, lampen en bestek. Alsof het verhaal van hun leven pas vanaf dat moment verteld kon worden. Alsof hun leven pas vanaf dat moment een verhaal was, een verhaal met een begin, maar ook meteen met een einde: die blik, die aanraking, dat ene moment dat bezegelt wat voortaan zo zal blijven, moet blijven, in voor- en tegenspoed, in ziekte en gezondheid, lang en gelukkig, tot de dood hen scheidt...

Het is een geloof natuurlijk, niet ongelijk enig ander geloof. Misschien is het zelfs een dwaas geloof. Het is zeker de waarheid niet. Maar het is het verlangen daarnaar. En dat telt.

Max Herder deed zijn eerste huwelijksaanzoek toen hij vier jaar oud was. Hij zat aan een ronde tafel samen met twee andere jongens, en met Lisa, Lisa Berends. Op tafel lagen gekleurde plastic vormen: rode driehoeken, blauwe rechthoeken, gele vierkanten en groene cirkels. Daarmee moesten nieuwe, liefst herkenbare figuren worden gelegd, iets waar Max geen ster in was. Zijn locomotieven maakten een erg gewrongen indruk. Een simpel huis bestaande uit een vierkant en twee rechthoekige driehoeken die tegen elkaar gelegd moesten worden, zag er bij hem steevast bouwvallig uit. Hij kon het niet. Dat maakte hem eerst kwaad, vervolgens verdrietig, en uiteindelijk apathisch. Hij was een klein blond jongetje dat bewegingloos op zijn stoel minutenlang zat te staren naar de geometrische vormen op tafel.

Toen hij opkeek, zag hij Lisa.

Buiten scheen de zon. De gekleurde papieren vissen voor het raam maakten vreemde schaduwen op de grond. De zon stond laag en zette door het strogeel van het linoleum op de vloer de hele klas in een gouden gloed.

Zo zag hij haar. In een gouden gloed.

Ze had bruine haren die met een witte haarband op hun plaats werden gehouden. Ze droeg een Schots geruit rokje met daarop een dun wollen vest. Ze had witte schoentjes aan. Ze was ingespannen bezig, met een klein fronsje op haar voorhoofd en met enigszins getuite lipjes. In haar linkerhand hield ze een driehoek, en ze leek te weifelen waar

ze die precies zou leggen. Alsof het een puzzel betrof en er voor elke vorm een exacte plaats was.

Toen ze haar driehoek op tafel had gelegd, hem nog even met haar wijs- en middelvinger wat had verschoven, zag ze Max.

Hij zag rood. Zijn grote blauwe ogen leken vol tranen te staan. Zijn mond hing open. Voor hem lag een chaos van gekleurde vormen, een wanorde zo groot dat het leek alsof de vierkanten, driehoeken, cirkels en rechthoeken zelf hun vorm hadden verloren. Buiten voor de ramen warrelde wat afgevallen bladeren tot aan de dakgoot van het lage schoolgebouw omhoog.

Max voelde dat hij dringend weer adem moest halen. Hij moest iets zeggen, iets wat niet alleen toen, maar wat altijd groter zou blijken te zijn dan wat überhaupt gezegd kon worden, door wie ook, wanneer ook. Hij sloot zijn mond, hij vouwde zijn lippen rond woorden die hij niet kende, die niet eens leken te bestaan, hoezeer zij ook de grond, het hart, de essentie waren, het enige zelfs, van wat hij voelde dat gezegd moest en kon worden — nu, voor de eerste keer in zijn leven, en toen al alsof het de eerste én laatste keer zou zijn, alsof spreken daarna voorgoed overbodig was.

Hij wilde alles zeggen.

Maar hij was vier jaar oud. Hij bolde zijn wangen. Zijn ogen werden nog groter. Hij kreeg het benauwd. Hij moest ademhalen.

Lisa keek hem glimlachend aan.

En terwijl hij het gevoel had dat het licht werd uitgedaan, dat de rest van de klas verdween, de mozaïekstukken op tafel, de vissen voor het raam en hun schaduwen op de

grond; terwijl van alles wat er was alleen Lisa's roomblanke huid en haar bruine ogen over leken te blijven, ademde hij in en zei — of misschien fluisterde hij het of dacht hij alleen maar dat hij het zei, ondanks alles wat hij had willen zeggen zonder te weten wat dat was, hoogrood, kwam hij niet verder dan: 'Wil je met me trouwen?'

En Lisa die hem glimlachend aankeek en aan bleef kijken, tot zij haar blik weer naar de tafel richtte, naar de plastic vormen voor haar, een groene cirkel pakte en zocht naar de juiste plek om hem te leggen.

Daar is het begonnen, bij zijn allereerste huwelijksaanzoek, bij het uitspreken, het fluisteren, het happen naar adem, bij wat misschien niet hoorbaar was, niet voor Lisa, niet voor wie ook maar; bij wat misschien... nee, wat zeker de juiste woorden niet waren. 'Wil je met me trouwen?' — het is alles... en het is niets. Het was alles wat een vierjarig jongetje kon bedenken: dat trouwen is wat men doet als de nood zó hoog is. Als men uit zichzelf en in de ander kruipen wil. Als men wil verlaten wat ons doet ademen, ruiken, zien, proeven en horen, wat ons aanwezig maakt, in dit geval in een klaslokaal van een laag, witgeschilderd schoolgebouwtje aan de Rozenstraat in Groeze; maar ook later, niet eens heel veel later, toen Lisa Geertje werd, onder de bloeiende Japanse kerselaars langs het Zwarte Paadje achter de School- en Volksfeestweide met de muziektent en de vlaggenstokken; en toen Geertje Marion was geworden, in het duister van het fietsenhok achter de kastanje midden op het schoolplein. En Marion werd Marga werd Sarah werd Brigitte werd Elisabeth werd Helga werd Aline werd Mathilde: wil je met me trouwen, wil je met me gaan, wil

je me kussen, me omhelzen, me vasthouden, me voelen, me daar voelen, me strelen, me likken, me neuken, wil je me pijpen, nemen, verlossen, wil je met me trouwen, wil je?

Wil je me troosten? Want als jij bij mij bent, dan kan ik mijn ogen sluiten, dan kan ik sterven zonder vrees.

Isabelle vroeg nooit een jongen ten huwelijk. Noch was er ooit een jongen die haar ten huwelijk vroeg, ook al waren er genoeg bij wie de nood hoog was, bij wie het lijf te krap zat en de woorden ontbraken. Er waren handen en lippen. En al had zij vroeger als klein meisje gezworen dat ze nooit zou doen wat ze in sommige films had gezien, dat ze nooit zou 'happen', zoals ze dat noemde, noch ooit zou toestaan dat een jongen zou 'happen' naar haar, op een zeker moment raakte haar tongpunt de tongpunt van Kenneth, Kenneth Oliviers uit de Kantstraat in Mariakerke, en voor ze het wist opende ze haar mond en hapte naar de zijne. Ze waren als vissen voor een spiegel. Ze stonden in de schaduw van een oude beuk in het Baudelopark, zij met haar rug tegen de stam, hij wijdbeens in zijn korte sportbroekje tegen haar aan, sabbelend en zuigend, gapend als oesters. Zij omklemde hem met een hevigheid alsof zijn mond alleen niet genoeg was, trok hem nog steviger tegen haar aan, alsof ze hem in haar wilde doen opgaan en dan samen met hem verdwijnen in de boom waartegen ze stond.

Maar dat was lang nadat ze Kenneth voor het eerst had gezien en ze al weken had geprobeerd om in zijn blikveld te komen, om hem naar haar te laten kijken als naar die ene tussen velen. Dat was pas gelukt op een sportdag van

school toen zij en Kenneth voor de aanvang van het tafeltennisstoernooi een halfuurtje met elkaar hadden geoefend. Eindelijk stond ze dan oog in oog met hem. Ze had gezien hoe hij naast de tafels op een bankje tegen de muur zat. Hij zat wat met zijn batje te spelen, liet het ronddraaien in zijn handen, zodat het rood aan de ene kant en het zwart aan de andere kant elkaar razendsnel afwisselden. Ze had moed gevat. Ze was op hem afgestapt. Haar witte sportschoenen piepten op de vloer van de sporthal. Ze was niet op haar voordeligst, besefte ze toen ze voor hem stond en hij naar haar opkeek. Ze droeg het trainingspak dat haar mémé met de beste bedoelingen en de liefste intenties voor haar had genaaid, een paarsblauw trainingspak met op de mouwen en op de broekspijpen een driedubbele witte streep, ‘gelijk nen Adidas’, had mémé gezegd. Maar je zag onmiddellijk dat het niet van Adidas was, het pak. Het was wat armoedig. Haar bovenbenen leken in de flanellen stof van de broek dikker dan ze in werkelijkheid waren. Maar ze kon niet meer terug. Kenneth keek op.

‘Hallo’, zei ze.

Hij knikte terug.

‘Zin om een beetje te oefenen?’

Hij monsterde haar met zijn blik, van hoofd tot voeten.

‘Kun je een beetje tafeltennissen dan?’ vroeg hij.

Ze knikte.

Het was namelijk zo, zei hij, hij zat bij TTC Rooigem en was daar tweede geworden bij de juniors, dus...

Isabelle knikte opnieuw. Ze keek naar zijn mond. Ze keek naar zijn onderarmen, naar het batje in zijn hand.

‘Oké’, zei hij en hij stond op.

‘Ik ben Isabelle’, zei ze.

‘Weet ik.’

Het was pas nadat Isabelle tot tweemaal toe met precisie een smash van hem retourneerde, de tweede keer met een return op de uiterste, voor hem linkerhoek van de tafel, zodat hij het balletje moest laten lopen — het was pas toen dat er in zijn blik iets veranderde. Alsof uit het meisje met de paardenstaart en de te dikke bovenbenen ineens iets anders tevoorschijn kwam, iets ranks en soepels, iets gracieus wat tot op dat moment verborgen was gebleven, iets wat leek op wat Isabelle voor hem wilde zijn. Maar het was ook het moment waarop Isabelle intuïtief beseft moet hebben dat ze sommige ballen beter liet gaan als ze niet wilde dat de bewondering in zijn blik omsloeg in de toorn van iemand die niet tegen zijn verlies kon.

Isabelle heeft altijd gewacht. Maar ze wist niet dat het wachten was en dus leek het meer op hopen, op hopen en verlangen, zonder precies te weten waarop of waarnaar. Kenneth, Peter, Raphaël, Gilles en de anderen — telkens kwam het neer op het gladstrijken van dat wat in de werkelijkheid niet overeenstemde met wat het moest zijn. Maar omdat ze niet wist, niet precies wist wat het zijn moest, niet tot in de details, kon wat er was er misschien toch, met een beetje goede wil, voor doorgaan.

Maar ze wachtte, ze wist dat ze altijd gewacht had toen Max haar op een zomeravond in zijn armen nam en zij dacht: laat hij mij kussen, laat zijn mond mij kussen, neem mij, neem mij mee; en ze zich mooi voelde, mooier dan alle meisjes van Gent, dan alle vrouwen van Merelbeke tot Evergem, van Drongen tot Lochristi, van Sint-Denijs-Westrem tot Laarne en tot ver daar voorbij; toen hij met een simpel

gebaar de speld in haar haar losmaakte en met dezelfde, niet-gehaaste gebaren haar bloesje open knoopte, knoop voor knoop, aandachtig kijkend naar wat zijn vingers deden, als was het voor hem de eerste keer dat hij deze handelingen verrichtte, als had er voor hem nooit iemand anders bestaan dan zij, dan Isabelle, deze Isabelle, de schoonste van Gent en het ganse land, deze ene lelie tussen de distels, deze bron omringd door tuinen, die hij al zocht toen zij nog maar geboren werd, toen zij het licht zag in een verloskamer van het ziekenhuis aan de Groenebriel te Gent en hij, net vijftien jaar oud, in het hoge gras van een open plek ergens in de bossen rond Groeze met zijn haastige handen zocht naar het begin van Marga's meisjesborst, naar het dons in Sarahs oksels, de huidplooi van haar lies. En het was alsof... achteraf leek het alsof hij haar al gehoord had, daar ergens in die vouw van de jaren zeventig, toen zij voor het eerst naar adem hapte.

Dat vanaf die dag zij de bruid, hij de bruidegom...

Dat in de sterren stond...

Dat was voorzegd...

Dat het hun was beloofd...

Waar is dat niet. Dat wisten zelfs Max en Isabelle wel. Daar hadden ze ons niet voor nodig. Maar het was hún verhaal: dat Max in alle meisjes en vrouwen steeds had gereikt naar haar, en zij bij alle jongens steeds had gewacht op hem. Dat uit de wirwar van hunkering en verlangen, onhandige aanrakingen, misverstand, ontrouw en pijn ten slotte met de eenvoud van een zomerdag het huwelijk werd geboren van Max Herder en Isabelle Fabry, en dat onze aanwezig-

heid op prijs zou worden gesteld, eerst in het stadhuis, later in de tuin van een majestueus pand aan de Coupure, om gezamenlijk dit heugelijke feit te vieren met ter plekke bereide gerechten, wijn en muziek.

Giorgio

(Max)

Gisterenavond kwam ik Giorgio tegen in de Kortedagsteeg. Hij lummelde wat rond voor de etalage van Lingeriehuis Simonne. Hij stond op zijn tenen naar iets te kijken wat zich blijkbaar achter een paar paspoppen in bevallige poses bevond en toen hij weer terugveerde en met een diepe frons aanstalten maakte om door te lopen, zag hij mij. Zijn gezicht klaarde meteen op. Het leek ineens alsof hij daar al geruime tijd op juist mij gewacht had. ‘Sposo!’ riep hij. Hij spreidde zijn armen. En nog eens: ‘Sposo! Povero a te! Gij arme bruidegom, gij!’ Hij drukte mij tegen zijn borst, hield me op een armlengte afstand, zijn beide handen op mijn schouders, schudde zijn hoofd met wat plotseling een meewarige blik was, en vroeg: ‘Perché, amico, perché?’ En zonder mijn antwoord af te wachten maakte hij een breed armgebaar in de richting van de etalage. ‘Dit gaat gij straks allemaal gaan missen.’

Ik keek naar de schaars geklede paspoppen in de verlichte etalage. De jarretelle is terug, of nooit werkelijk weg geweest. Slipjes hebben niet langer een hoge uitsnijding die de benen langer maakt. Het heupmodel uit de jaren zeventig bepaalt nu het beeld, en daarmee verplaatst de aandacht zich als vanzelf naar de onderbuik. Het model is lager dan in die jaren, lijkt me, lager dan ik me herinner. Zo laag soms dat er tussen navel en venusheuvel een vlakke ontstaat. Een verlangen. En er is de string, natuurlijk. Ik keek naar een zwart koordje dat rustte in de gleuf tussen

de aan weerszijden opbollende, uit wit piepschuim vervaardigde billen van een los in de ruimte hangende romp die lichtjes heen en weer bewoog op de luchtstromen van een verwarmingsrooster in de vloer onder het raam.

Chauffage...

‘Zo’n touwtje kan ik best missen’, zei ik, al wetend wat nu zou volgen.

Giorgio is een billenman, een man van ‘de schone kontjes’, zoals hij zelf soms zegt. De wereld bestaat voor hem uit billen en borsten. Hij heeft me er ooit uitgebreid over onderhouden in café ‘t Floere Foefke in de Molenaarsstraat. ‘In ‘t beste geval’, zei hij toen, ‘is er geen verschil. Een perfect stel borsten of een perfecte kont. Maar het gaat om wat die rondingen beloven. Een décolleté is geen bilspleet, amico, en er is iets in het bewegen van heupen en billen waar geen deinende boezem aan kan tippen.’ Hij wreef met zijn wijsvinger in een druppel vocht. De kaarsen op de bar maakten de lijnen in zijn gezicht dieper dan ze waren, wat de ernst waarmee hij sprak nog eens extra leek te onderstrepen. Want aan deze kwestie was niets frivools. Als het over billen gaat is Giorgio bloedserieus. ‘Un filosofo del culo!’ zo riep zijn broer Andrea soms vanuit de keuken van de Veneziana, de ijssalon waar Giorgio tot een paar jaar geleden werkte en waar ik hem via Isa heb leren kennen. ‘Van de onderrug’, corrigeerde hij met een flauwe glimlach, en knipoogde naar Isa of naar welk jong meisje er op dat moment ook maar achter de *comptoir* stond om de coupes te maken.

Achter de toog, de toonbank, bedoel ik.

Isa is mijn toekomstige bruid. Isabelle voluit, en dat niemand haar aanspreekt met Belle. ‘Ik kreeg mijn naam niet